

Sygn. akt **XXIV C 1177/18**

POSTANOWIENIE

Dnia 13 marca 2019 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Okręgowym w Warszawie w XXIV Wydziale Cywilnym,

w osobie: Leny Musialskiej

po rozpoznaniu w dniu 13 marca 2019 r. w Warszawie

na posiedzeniu niejawnym

w sprawie z powództwa **A. O.**

przeciwko (...) **S.A. w W.**

o **zadośćuczynienie**

w przedmiocie wniosku powódki o zwolnienie od kosztów sądowych

p o s t a n a w i a:

1) zwolnić powódkę A. O. od kosztów sądowych w sprawie częściowo, a mianowicie od opłaty od pozwu ponad kwotę 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych);

2) oddalić w pozostałym zakresie wniosek powódki A. O. o zwolnienie od kosztów sądowych w sprawie.

referendarz sądowy

Lena Musialska

UZASADNIENIE

Powódka domaga się zwolnienia od kosztów sądowych w sprawie w całości.

Z dołączonego do wniosku oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania wynika, że powódka prowadzi samodzielnie gospodarstwo domowe i utrzymuje się z renty studenckiej wypłacanej w wysokości 1.800 zł miesięcznie przez czas trwania roku akademickiego oraz dodatkowej kwoty 1.400 zł, przekazywanej wnioskodawczyni przez siostrę.

Sumę miesięcznych wydatków powódka zadeklarowała na poziomie 2.520 zł (bez kosztów wyżywienia, zakupu odzieży, czy środków czystości). Jednocześnie przyznała, że w wyniku postępowania likwidującego szkodę otrzymała od pozwanego ubezpieczyciela kwotę 22.500 zł, która została jej wypłacona w marcu 2018 r. Wg oświadczenia kwota ta została częściowo skonsumowana na spłatę zaległych zobowiązań finansowych powódki, pozostałą zaś część w wysokości 15 tys. zł strona zarezerwowała na przeloty do Polski i z powrotem w związku z zainicjowanym postępowaniem oraz na koszty działalności gospodarczej, którą zamierza otworzyć we Francji po studiach (absolutorium w czerwcu 2019 r.).

Bieżące koszty sądowe, które ciążą na wnioskodawczyni sprowadzają się do opłaty od pozwu w wysokości 5.000 zł, zaś w przyszłości – z uwagi na zawarty w pozwie wniosek dowodowy – może zajść konieczność wydatkowania dalszych kosztów sądowych.

Referendarz sądowy ustalił i zważył, co następuje.

Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa oraz doktryny zasadą w procesie cywilnym jest, że strony ponoszą koszty sądowe, zaś zwolnienie z tego obowiązku stanowi wyjątek od tej zasady, podyktowany na tyle ciężką sytuacją finansowo-majątkową wnioskodawcy, że poniesienie tych kosztów grozi uszczerbkiem dla utrzymania koniecznego ubiegającego się o zwolnienie, bądź jego rodziny.

Z powyższego wynika, że instytucja zwolnienia od kosztów sądowych ma zastosowanie w wyjątkowych sytuacjach, a przerzucenie ciężaru z tym związanego na Skarb Państwa powinno następować w sytuacjach, gdy potrzeba ochrony praw wystąpiła nagle oraz, gdy strona nie była w stanie wcześniej zaoszczędzić pieniędzy (tak postanowienie Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, sygn. akt I ACz 483/13).

Wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych nie mógł zostać uwzględniony w oczekiwanym zakresie, albowiem powódka nie wykazała, że nie była w stanie przed wniesieniem pozwu wygospodarować chociażby części środków pieniężnych, niezbędnych do zainicjowania procesu w sprawie.

Wprawdzie powódka oświadczyła, że rentę studencką otrzymuje jedynie przez 10 miesięcy w roku, a jej miesięczne wydatki są na tyle wysokie, że jest zmuszona korzystać z pomocy finansowej siostry, niemniej stan zgromadzonych przez wnioskodawczynię oszczędności powala jej uczestniczyć w części bieżących kosztów sądowych. Przy czym bez istotnego wpływu na kierunek rozstrzygnięcia pozostawała kwestia przeznaczenia przedmiotowych środków, albowiem ocena zdolności do udziału w kosztach sądowych dokonywana jest na chwilę orzekania i w tym względzie brane są pod uwagę rzeczywiste – konieczne wydatki strony, a nie wydatki które mogą zaktualizować się w przyszłości.

Uwzględniając powyższe ustalenia oraz zasadę odpłatności postępowania cywilnego, referendarz sądowy ustalił udział powódki w opłacie od pozwu na poziomie 1.000 zł, uznając, że poniesienie tej kwoty nie spowoduje uszczerbku w koniecznym utrzymaniu strony, gdyż kwota ta ma pokrycie w zgromadzonych przez powódkę oszczędnościach, jak również mieści się w granicach jednomiesięcznych dochodów prowadzonego przez nią gospodarstwa domowego.

Niezależnie od zgłoszonego w pozwie wniosku dowodowego, rozpoznanie wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych referendarz sądowy ograniczył do zbadania zdolności powódki do ponoszenia opłaty od pozwu.

W tym miejscu zauważyć należy, że co do zasady w trakcie rozpoznania wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych badana jest zdolność strony do ponoszenia bieżących opłat i wydatków, poprzez zestawienie stanu majątkowego i finansów ubiegającego się z wysokością należnych kosztów sądowych. Ponieważ trudno jest określić wysokość przyszłych kosztów sądowych oraz datę ich wymagalności, rozpoznanie wniosku w szerszym zakresie (tj. ponad opłatę od pozwu) należało uznać za bezprzedmiotowe.

Z tych przyczyn referendarz sądowy działając na podstawie art. 47¹ k.p.c. w zw. z art. 8 u.k.s.c. w zw. z art. 118 u.k.s.c. w zw. z art. 101 ust. 1 i 2 u.k.s.c. orzekł, jak w sentencji postanowienia.

referendarz sądowy

Lena Musialska

(...)

referendarz sądowy

Lena Musialska